

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

No 19.

Götheborgske

S p i o n e n.

Lisdagen, den 18 Maji, 1773.

Utdrag utur en Dagbok, hällen
år 1720 på en Resa ifrån Her-
nösand, igenom Smerige, til
utrikes orter*.

Lund i Skåne, om den gamla Staden:

Det Lund, som synes nu i dag, jag icke
ens jämförer,
Med det som stod i gamla dar, ty tiden all
förstörer,

Så koppat-portar a, såsom Torn, samt mur-
rar, grafwar all.

At Staden wäret större förr, Sagnet Lena b
witna skal.

a Staden säges hafwa haft sådana, då hon
war befäst.

b St. Helena Kyrka, som nu är förstörd, och
ligger långt utom Staden, har fordom legat midt
uti. Kung Harald i Dannemark sunderade hånne
år 1072.

2

Dontz

* Detta har stulet ut en förnäm Herres penna.

Dom-Kyrkan:

Här räcker intet paper til, om jag skal alt
beskrifwa,

Och knappast mågta förtren med i alla holer
llifwa,

Til Chor, Capell, Altar och Hwalf, samt
hwarje Heligs Bild,

Därmed de fräcko Munkar gjordt, mång
månstjas hjerna wild.

Hannes ålder:

Når man skref, efter Christi bõrd Et tusend
tolf, så lades

Til denna Kyrkan första grund a. En åsna
jåmwal sådes,

Då hafwa sådt sit bane-sår, den du ut-
huggen ser b:

Patron af Kyrkan war Sanct Lars, bland
andra Helgen fler.

a Jag har sedt en anotation så lydande: An-
no 1012 blefwo Domkyrkans i Lund första grund-
wal ar lagda under Konung Swenone Estrifio, (af
Modren Estrich kallades han Swen Estrifson)
Under Konung Knut den Helige, blef Kyrkans
byggnad fullkomnad.

b På en Pelare bak i Kyrkan, jåmte en karl,
som ligger med en skrapa i handen. Osver man-
nen står så: D

O Herre Gud, hvad ende Fal det faa,
 Det vi ei vilde vaar Krøblighed forstaa!

Och öfwer Åsnan:

Dett maa wål ett Åsen wåre
 Som tager meer paa sig, end han kan bære!

Sagan är eljest: at en sten af byningen! sal-
 let neder, och krossat både Karlen och Åsnan, som
 då förde materialier til Kyrkan. Til minne däraf
 ha de sedermera blifwet här uthugne.

Bisshop Muses graf:

Här lät sig stolte Bisshop Mus på stu-
 tet nedergraswa a,
 Som lät sin Konung swara så, at Mus
 will matro hafwa b;
 Men Kungen bröt hans port och bom,
 gick in förutan krus,
 Bewiste så med ord och magt, at Ratten
 spänner Mus.

a Grafwen har tillförene waret beslagen med
 messings plåtar och silfwer naglar; men sedan Sof-
 darterne började riswa up naglarne, är alt nyligen
 borttaget och förwarat.

b Bispen hölt då på at åta under pufe- och
 trompete-klang, och plågade under måltiden stån-
 ga Stads-portarne. När nu Konungen kom re-
 sande

sande och begärde slippa in, låt Bispfen swara,
som sagt är; men Kungen swarade tilbakars:
Musen får ej äta längre än Katten wil.

Jungfru Mariä särk i Sakri-
stigan.

Här får du se Mariä särk; nu har du myck-
ket wunnet,
Men weta må du ock dårhos, at Påfwen
garnet spunnet a,
Tänk Barnsängs Hustrur b i sin nöd
då fingo största hopp,
När dem gafs samma Helgedom at draga
på sin kropp.

a Detta plagg säges hafwa blifwet hifskickat
ifrån Rom.

b Det säges ock, at en Drottning uti Danne-
mark lånt lintyget, för hwilket lån et tackfågelses
Bref Tal sedan hafwa blifwet hifskickadt, tillika
med hellswa meublen.

Krafts-Kyrkan.

Den denna ser, har mycket sedt. Gent ring han
 sig påminner

Maria Chor a Birgeri graf b och Trol-
 let Trinne finner c,

a Eller Johannis Baptista. Den ena pelare
 ren är i arbete icke lik den andra.

b Grafven står åfwan golfwet uphögd, hwar-
 uppå är at se hans bild uti huggen sten. Om-
 kring står skrifwet: Hic jacet Reverendissimus
 Dominus BIRGERUS. de. Nörre. Hallandia.
 D. gratia. Archi-Epif. Lundens. Svec. pri-
 mas. et. a:plice. sedis. legatus. hujus cryp-
 tæ. reform. a. horar. beate. Mar. Virg. in.
 ea. inceptarum. fundator. qui. obiit. Anno.
 Domini. MDXIX.

c På en pelare står Trin-fin sjelf, på en annan
 hans Hustru, och sonas wilja rycka omkull Kyr-
 kan. Det är en Saga. Mb. tig, tig Soner
 min, i morgon kommer Trin Fin, Faren din, an-
 ten med Sol eller Måne, eller Biskop. Larses
 ögon; är en wagg-wisa i Skåne.

En Brunn, som läskar hela Stan d,
samt en fostläster Lus e.

Dock är märkvärdigast af alt, et under
jordigt Hus f.

d Uter denna brunn gå råmmor ut, som skaf-
fa folket godt watten, Hwaraf eljest är mycken
brist här i Staden.

e På stenkaret omkring brunnen står, ibland
annat, en lus uthuagen, som är med järnkådja
och et stort lås fastbunden. Lusen föreställes bi-
ta et får. Med lusen förstås Kung Christiern;
med Fåret Skåne. Här äro två platt-tyska,
nog oförståndeliga, inscriptioner.

f En Kyrka under den andra.

Munk-holet:

Men glöm ej et, gack luta in, och låt dig
sagta föra a.

En mörker gång ned i et hwall; hwad tro-
de här hast göra?

Jag tror wår Konung b gissa rätt, hans
ord lär sannast bli:

Ut wackra pigor stått til skrift för Munken,
däruti.

a Med lykta går man härin.]

b Konung Carl den tolfte,

Academien.

Nunt omkring Kyrkan hafwa stådt tilförne
 Munke-kloster,
 Och under jorden gångar gått, där Bror har
 råkat Söster;
 Et hus står ännu ensamt qwar, där for-
 dom Bispén bodt,
 Men blifwet sen de lärdas hop a tilågnat
 och betrodet.

a Ordinarie Professores äro 12. De hafwa
 hwardera 300 tunnor Spannemål årligen, häll-
 parten råg, andra hälften korn, som äro uträk-
 nade til njo mark S:mt tunnan. Defutan haf-
 wa Theologi Pastorater, och Philosophi prä-
 bende hemman, som ränta ongefärligen 120 dal.
 S:mt, dito Ungar kallade Kaniks mark, a 60
 Laff hö; samt ränta och jordskylds penningar
 af wissa gårdar i Staden.

Slutet härnäst.

Stads.

Stads Nyheter.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Lond.	86	-		86	-	Dal. R:mt.
Amst.	78	- - -		77½	-	W:st R:mt.
Hamb.	81½	- - -		-	-	W:st R:mt.

Ky:ko-Tidningar.

I Domkyrko församlingen äro ifrån den 30 April, til den 6 dennes, födde 2 Goss barn. Wigde Stråddaren Måster Clement Malmström, samt Jungfru Brita Sophia Lundgren. Döde Liggaren från Kind, Håkan Swenson, 27 år, af gulsot.

Kundgörelse.

För 14 dagar sedan äro uti et hus, utanför Kongsgården, bortstulne mellan 4 och 500 Dal. S:mt, i Bancoseklar: tvåanne woro på 300 Dal. R:mt, en på 200: trenne på 100 dito mynt; och bestod resten af små sedlar, utom en påse med löspenningar, samt en silfver-bordsked, märkt S. S. Siste transporten på den ene store sedlen war på Herr Swen Simson skåld, af Sigrid Wredman i Borås, och ej widare transporterad, således ogiltig i hwåd hand han finnas må. Den som penningarne tillräta skaffar, eller tjufwen upptäcker; har at undsä skällig och taksam wedergälning.